

Osiągnięcia maturzystów w roku 2008

Komentarz do zadań z języka francuskiego

Opracowanie

Konrad Leszczyński

Maria Olchowik

Współpraca

Izabela Skrzypecka

Małgorzata Sońska

Beata Zawisza

OPIS ARKUSZY EGZAMINACYJNYCH

Arkusze egzaminacyjne wraz z przykładowymi rozwiązaniami oraz zaktualizowany *Informator o egzaminie maturalnym od 2008 roku – język francuski* są dostępne na stronie internetowej CKE (www.cke.edu.pl).

Poziom podstawowy

Arkusz dla poziomu podstawowego (czas trwania: 120 minut) obejmował trzy części: rozumienie ze słuchu, rozumienie tekstu czytanego oraz wypowiedź pisemną.

Część pierwsza – **rozumienie ze słuchu** – trwała około 20 minut i składała się z trzech zadań zamkniętych opartych na trzech różnorodnych tekstach. Zadaniem zdających było rozwiązanie tych zadań po wysłuchaniu tekstów nagranych w warunkach studyjnych. Lektorami byli rodzimi użytkownicy języka francuskiego. Na płycie każdy tekst nagrany był dwukrotnie. Przewidziane były przerwy na przeczytanie polecenia, zapoznanie się z zadaniem, rozwiązanie go i przeniesienie rozwiązań na kartę odpowiedzi. Za rozwiązanie tej części testu zdający mógł uzyskać 15 punktów (30% punktów możliwych do uzyskania na poziomie podstawowym).

Zadanie 1. (5 pkt)

Zadanie składało się z pięciu zadań cząstkowych z zakresów tematycznych *Życie rodzinne i towarzyskie – członkowie rodziny, formy spędzania czasu wolnego*. Polegało ono na wysłuchaniu rozmowy dwóch osób i stwierdzeniu, czy tekst zawiera określone w zadaniu informacje. Zdający mieli zaznaczyć, które z podanych w zadaniu zdań były zgodne z treścią wysłuchanego tekstu (*vrai*), a które nie były z nim zgodne (*faux*).

Sprawdzane umiejętności

Standard II–1. Rozumienie ze słuchu

c – stwierdzenie, czy tekst zawiera określone informacje.

Rozwiązywalność zadania

63 % (zadania cząstkowe od 42% do 79%)

Komentarz

Dla zdających zadanie 1. okazało się dość łatwe. 79% zdających prawidłowo rozwiązało zadanie 1.3. Natomiast zadanie 1.4., rozwiązane jedynie przez 42% zdających, wymagało znajomości konstrukcji *elle est devenue*, aby zrozumieć, że mowa jest nie o *la nouvelle copine de Laurent*, ale o innej osobie. W zadaniu cząstkowym 1.1. (rozwiązywalność 61%) pojawiały się błędne zaznaczenia odpowiedzi dotyczącej miejsca, w którym Marie i Sylvie jedzą obiad, ponieważ we wstępie lektor poinformował, że koleżanki pracują w tym samym biurze. Informacja o tym, że w południe wychodzą na obiad do miasta pojawiła się w dalszej części: *A midi, elles sortent du bureau pour manger ensemble en ville*.

Zadanie 2. (5 pkt)

Zadanie składało się z pięciu zadań cząstkowych z zakresu tematycznego *Praca – popularne zawody i związane z nimi czynności*. Polegało na wysłuchaniu wypowiedzi pięciu osób i wyselekcjonowaniu z tekstu informacji pozwalających określić zawód każdej z nich. Stosując technikę dobierania, z sześciu propozycji zawodów należało wybrać pięć zgodnych z treścią nagrania.

Sprawdzane umiejętności

Standard II–1. Rozumienie ze słuchu
d – wyselekcjonowanie informacji.

Rozwiązywalność zadania

56% (zadania cząstkowe od 35% do 78%)

Komentarz

Przypisanie zawodów do usłyszanych wypowiedzi okazało się stosunkowo łatwe dla zdających. W każdym tekście występowały słowa-klucze, które można było odnieść do podanego w zadaniu zawodu np. *un appartement* do *agent immobilier, des soldes, des vêtements, des clients* do *vendeur/euse; ils apprennent, quand ils partent en vacances, je me repose* do *enseignant/e; un sac, les lettres* do *facteur/trice, la partie la plus ancienne de la ville, restaurée, du XV ème siècle* do *guide touristique*. Aż 78% zdających prawidłowo rozwiązało zadanie 2.1., w którym prostych słów-kluczy było najwięcej. Natomiast zadanie 2.4. (rozwiązywalność 35%) wymagało skojarzenia zawodu *facteur* z nieco trudniejszym opisem wykonywanych przez niego czynności.

Zadanie 3. (5 pkt)

Zadanie składało się z pięciu zadań cząstkowych, z zakresu tematycznego *Kultura – twórcy i ich dzieła*. Polegało na wysłuchaniu audycji na temat francuskiej piosenkarki Marie-Jo Thério i stwierdzeniu, czy tekst zawiera określone w zadaniach cząstkowych informacje oraz ich wyselekcjonowaniu. W zadaniu zastosowano technikę wielokrotnego wyboru: zdający miał wybrać spośród trzech podanych możliwości odpowiedź zgodną z treścią nagrania.

Sprawdzane umiejętności

Standard II–1. Rozumienie ze słuchu
c – stwierdzenie, czy tekst zawiera określone informacje,
d – wyselekcjonowanie informacji.

Rozwiązywalność zadania

58% (zadania cząstkowe od 43% do 82%)

Komentarz

Najmniej kłopotu sprawiło zdającym zadanie cząstkowe 3.2. (rozwiązywalność 82%), które odnosiło się do całego akapitu tekstu, opisującego zainteresowania muzyczne rodziny Marie-Jo. W zadaniu cząstkowym 3.4. trudność polegała na zrozumieniu zdania: *Un disque, le troisième déjà, est né de cet amour* oraz na wyselekcjonowaniu z tekstu informacji *ce disque est le plus beau* i zestawieniu jej z zawartym w zadaniu określeniem *son meilleur disque*. Natomiast w zadaniu cząstkowym 3.1. (rozwiązywalność 48%) należało określić miejsce zamieszkania Marie-Jo Thério. Sugerując się podaną na wstępie informacją, że jest ona *Canadienne*, zdający błędnie zaznaczali odpowiedź *au Canada*. Tymczasem informacja o miejscu zamieszkania pojawiała się później w zdaniu: *Elle vit une aventure qui l'a menée du Canada à Paris, où elle habite actuellement*.

Część druga – **rozumienie tekstu czytanego** – składała się z trzech różnorodnych tekstów oraz zadań zamkniętych sprawdzających ich zrozumienie. Za rozwiązanie tej części testu zdający mógł otrzymać 20 punktów (40% punktów możliwych do uzyskania na poziomie podstawowym).

Zadanie 4. (7 pkt)

Zadanie składało się z siedmiu krótkich tekstów, a zastosowaną techniką był wielokrotny wybór. Polegało na stwierdzeniu, czy teksty zawierają określone w zadaniu informacje. Zdający miał wybrać spośród czterech podanych możliwości odpowiedź zgodną z treścią tekstu.

Zadanie dotyczyło następujących zakresów tematycznych: *Świat przyrody – świat roślin i zwierząt; Zakupy i usługi-rodzaje sklepów; Podróżowanie i turystyka – środki transportu; Żywnienie – artykuły spożywcze; Kultura-uczestnictwo w kulturze; Zdrowie – higieniczny tryb życia; Świat przyrody – ochrona środowiska naturalnego oraz Elementy wiedzy o krajach francuskiego obszaru językowego.*

Sprawdzane umiejętności

Standard II–2. Rozumienie tekstu czytanego
c – stwierdzenie, czy tekst zawiera określone informacje

Rozwiązywalność zadania

54% (zadania cząstkowe od 32% do 74%)

Komentarz

Różnorodność tematyczna i leksykalna krótkich tekstów pozwoliła wykazać się umiejętnościami również osobom mniej zaawansowanym językowo. Aby wybrać właściwe rozwiązanie, należało jednak dokładnie przeczytać teksty. 74% zdających prawidłowo rozwiązało zadanie 4.5., bezbłędnie kojarząc sformułowanie *le musée le plus visité* z określeniem w tekście *un nombre record de visiteurs*. Jedynie 32% zdających prawidłowo przeanalizowało tekst do zadania 4.3. i stwierdziło, że *le TGV s'arrête aussi à Mâcon*, zwracając szczególną uwagę na użycie czasu imparfait z zdaniu *...qui devaient descendre....*. Dość trudne okazało się również zadanie cząstkowe 4.4. (rozwiązywalność 49%), w którym często zaznaczano błędną odpowiedź *Dans les magasins français, il y a un grand choix de fromages traditionnels*, sugerując się oczywistością tego zdania, które nie odnosiło się jednak do tekstu. W zadaniu tym należało zaznaczyć odpowiedź: *La Journée du fromage a pour but de propager les fromages traditionnels*, stosownie do: *Les producteurs organisent alors, tous les ans, une Journée du fromage pour encourager les Français à acheter des fromages originaux*. W zadaniu cząstkowym 4.6. (rozwiązywalność 52%) często błędnie zaznaczano odpowiedź *Le ministère de la Santé a décidé d'une courte sieste au travail* odnosząc się do... *les effets d'une sieste de 15 minutes au travail*. Jednak poprawną odpowiedzią była: *Le ministère de la Santé réalise un programme sur le sommeil*.

Zadanie 5. (6 pkt)

Zadanie składało się z sześciu zadań cząstkowych z zakresów tematycznych: *Sport-popularne dyscypliny sportu oraz Życie rodzinne i towarzyskie – formy spędzania czasu wolnego* i polegało na stwierdzeniu, czy tekst zawiera określone w zadaniu informacje. Zdający mieli zaznaczyć, które z podanych w zadaniu informacji były zgodne z treścią wysłuchanego tekstu (*vrai*), a które nie były z nim zgodne (*faux*).

Sprawdzane umiejętności

Standard II–2. Rozumienie tekstu czytanego
c – stwierdzenie, czy tekst zawiera określone informacje.

Rozwiązywalność zadania

71% (zadania cząstkowe od 62% do 85%)

Komentarz

Aż 85 % zdających prawidłowo rozwiązało zadanie cząstkowe 5.5., odnajdując w tekście informacje o *valeur éducative* pieszych wycieczek. 75% zdających poprawnie zaznaczyło zadanie cząstkowe 5.1. jako zdanie fałszywe. W tekście należało zwrócić uwagę na zwrot *sans compter les promeneurs du dimanche*, z którego łatwo można wywnioskować, że *La marche est pratiquée par plus de quinze millions de Français*. Największy kłopot sprawiło zadanie cząstkowe 5.6. (rozwiązywalność 62%). Zdający zasugerowali się przeczeniami występującymi w tekście i w zadaniu ... *n'est pourtant pas du goût de tous...* oraz *n'a plus envie de pratiquer la vieille randonnée*, klasyfikując zdanie jako fałszywe.

Zadanie 6. (7 pkt)

Zadanie składało się z siedmiu zadań cząstkowych z zakresów tematycznych: *Kultura – uczestnictwo w kulturze, Elementy wiedzy o krajach francuskiego obszaru językowego* i polegało na wyselekcjonowaniu określonych informacji. W zadaniu zastosowano technikę dobierania: zdający miał dopasować do każdego tekstu tytuł zgodny z jego treścią.

Sprawdzane umiejętności

Standard II–2. Rozumienie tekstu czytanego
d – wyselekcjonowanie informacji.

Rozwiązywalność zadania

71% (zadania cząstkowe od 57% do 86%)

Komentarz

Przypisanie tytułów do tekstów podobnych do siebie tematycznie wymagało wnikliwej lektury. Podobnie jak w zadaniu 2. w części *Rozumienie ze słuchu*, w każdym z siedmiu tekstów zadania występowały słowa-klucze - rzeczowniki i czasowniki - które pozwalały przyporządkować tytuł, np. *le château, la barbacane, le pont, le palais, la basilique, a été construit* do tytułu *Admirer la vieille architecture*. Tekst pod względem leksykalnym nie należał jednak do trudnych, gdyż obejmował słownictwo typowe dla przewodników turystycznych, folderów itp., których fragmenty często występują w podręcznikach. 86% zdających prawidłowo rozwiązało zadanie cząstkowe 6.1., kojarząc *le monde aquatique* z *la mer* i *aquarium*. Natomiast w zadaniu cząstkowym 6.4. (rozwiązywalność 57%) trudność sprawiło słownictwo związane z rolnictwem: *ferme, agricole, animaux*.

Część trzecia – **wypowiedź pisemna** – składała się z dwóch zadań otwartych. Zadaniem zdającego było napisanie dwóch różnych tekstów użytkowych: odpowiedzi na pytania do ankiety oraz listu prywatnego. Obydwie formy zawarte w arkuszu egzaminacyjnym wymagały użycia języka francuskiego w odniesieniu do autentycznych sytuacji, w których zdający może się znaleźć w życiu codziennym. Za rozwiązanie tej części testu zdający mógł uzyskać 15 punktów (30% punktów możliwych do uzyskania poziomie podstawowym).

Zadanie 7. (5 pkt)

Zadanie z zakresu tematycznego *Szkoła – kształcenie pozaszkolne*, polegało na udzieleniu odpowiedzi na pytania ankiety dla uczestników wakacyjnego kursu języka francuskiego. W ankiecie należało napisać:

- gdzie uczysz się języka francuskiego,
- jak długo uczysz się języka francuskiego,
- jak wykorzystujesz znajomość tego języka,
- co jest dla Ciebie trudne w języku francuskim.

W zadaniu tym nie był określony limit słów. Nie była oceniana także forma wypowiedzi. Za przekaz informacji określonych w czteropunktowym poleceniu można było uzyskać 4 punkty, a za poprawność językową 1 punkt.

<p>Sprawdzane umiejętności Standard I–1. Znajomość prostych struktur leksykalno-gramatycznych, umożliwiających formułowanie wypowiedzi poprawnych pod względem ortograficznym, morfosyntaktycznym i leksykalnym. Standard I–2 b. Znajomość zasad konstruowania prostej wypowiedzi pisemnej (ankieta) Standard III–2. Tworzenia krótkiej wypowiedzi pisemnej, uwzględniającej: e – poprawne stosowanie środków leksykalno-gramatycznych, adekwatnie do ich funkcji. Standard IV–2. Reagowania językowego w zakresie pisania prostej wypowiedzi, w tym: b – uzyskiwania/udzielania informacji, wyjaśnień, c – poprawnego stosowania środków językowych, adekwatnie do sytuacji komunikacyjnej.</p>	
<p>Rozwiązywalność zadania 75% treść – 81%; poprawność językowa – 51%.</p>	
Typowe poprawne odpowiedzi zdających	Najczęściej powtarzające się błędy
<p>- <i>J'apprends le français à l'école/à la maison.</i> - <i>J'ai deux heures de cours dans une école de langues.</i> - <i>J'apprends le français quand je suis en France.</i></p>	<p>- <i>J'apprends avec mon ami.</i> - <i>Je veux apprendre le français ici.</i> - <i>Je m'inscrirai à un cours de français.</i></p>
<p>- <i>J'apprends le français trois ans/depuis deux ans.</i> - <i>J'ai commencé à apprendre le français en 2005/ il y a six mois.</i> - <i>J'ai fait trois ans de français au lycée.</i> - <i>J'apprends le français depuis longtemps.</i></p>	<p>- <i>J'ai trois heures de cours par semaine.</i> - <i>J'ai appris le français au lycée.</i> - <i>J'apprends le français par/à/de...</i></p>
<p>- <i>Je peux déjà regarder la télé française.</i> - <i>Je correspond avec un Français.</i> - <i>Je lis « Okapi ».</i></p>	<p>- <i>Je ne peux rien faire.</i> - <i>Le français n'est pas utile.</i> - <i>Je fais beaucoup de choses.</i></p>
<p>- <i>J'ai beaucoup de problèmes avec la grammaire française.</i> - <i>La prononciation est difficile.</i> - <i>Quand j'écris en français, je fais beaucoup de fautes.</i></p>	<p>- <i>Tout est facile.</i> - <i>Le français est difficile.</i> - <i>Je ne sais pas ce qui est difficile.</i></p>

Komentarz

Ankieta pojawiła się po raz pierwszy na egzaminie maturalnym z języka francuskiego. Nie sprawiło to większych trudności zdającym, chociaż polecenia realizowano w różny sposób, np. w punktach lub w tabelkach. Zdający formułowali również pytania, pozostawiając miejsce wykropkowane na wypełnienie. W poleceniu natomiast wyraźnie podano, że chodzi o wypełnienie ankiety, a nie o jej zredagowanie. Nie zmieniło to faktu, że dobrze radzono sobie z realizacją poszczególnych punktów ankiety. Najłatwiejsze okazało się poinformowanie o miejscu nauki języka francuskiego (rozwiązywalność 90%), które można było zrealizować na wiele sposobów za pomocą prostych okoliczników miejsca. Natomiast dużo kłopotu sprawiło zdającym zastosowanie przyimków w odniesieniu do punktu *jak długo uczysz się języka francuskiego* (rozwiązywalność 68%). W pracach występowały niemal wszystkie możliwe przyimki, a przecież pytanie typu *Depuis quand apprends-tu le français ?* jest jednym z najczęściej zadawanych pytań w trakcie nauki języka francuskiego. Trudność zdającym sprawiło również podanie informacji o wykorzystaniu znajomości języka francuskiego (rozwiązywalność 78%). Uczniowie słabsi językowo nie potrafili właściwie zrealizować tego punktu, ze względu na zbyt mały zasób słownictwa. Najmniej punktów przyznano zdającym w kryterium poprawności językowej, mimo że polecenia mogły być zrealizowane za pomocą bardzo prostych struktur leksykalno-gramatycznych.

Zadanie 8. (10 pkt)

Zadanie polegało na napisaniu listu do znajomych Francuzów. Zakresy tematyczne to: *Dom – miejsce zamieszkania, opis pomieszczeń domu i ich wyposażenia oraz Życie rodzinne i towarzyskie – formy spędzania czasu wolnego*. W treści listu wymagane było zrealizowanie następujących punktów:

- dziękujesz za zaproszenie i określasz, jakie korzyści dał Ci pobyt w Paryżu,
- wyrażasz swoją opinię o ich mieszkaniu i radzisz, co mogą w nim zmienić,
- informujesz o odebraniu ważnego telefonu i pisziesz, czego dotyczył,
- zapraszasz ich do Polski i proponujesz im gościnę w Twoim domu.

Kryteria oceny tego zadania uwzględniały następujące elementy: komunikatywny przekaz informacji zawartych w poleceniu (4 punkty), formę, w jakiej zostały one przekazane (2 punkty), bogactwo językowe (2 punkty) oraz poprawność językową (2 punkty). W zadaniu obowiązywał limit długości tekstu (120-150 słów).

Sprawdzane umiejętności

Standard I–1. Znajomość prostych struktur leksykalno-gramatycznych, umożliwiających formułowanie wypowiedzi poprawnych pod względem ortograficznym, morfosyntaktycznym i leksykalnym.

Standard I–2 b. Znajomość zasad konstruowania prostej wypowiedzi pisemnej (list prywatny).

Standard III–2. Tworzenia krótkiej wypowiedzi pisemnej, uwzględniającej:

- a – opisywanie ludzi, przedmiotów, miejsc, czynności,
- b – relacjonowanie wydarzeń,
- c – wyrażanie stanów emocjonalnych,
- d – przedstawianie i uzasadnianie własnych opinii,
- e – poprawne stosowanie struktur leksykalno-gramatycznych adekwatnie do ich funkcji,
- f – wypowiedzianie się w określonej formie z zachowaniem podanego limitu słów.

<p>Standard IV–2. Reagowania językowego w zakresie pisania prostej wypowiedzi, w tym: b – uzyskiwania/udzielania informacji, wyjaśnień, c – poprawnego stosowania środków językowych, adekwatnie do sytuacji komunikacyjnej. Standard V–2. Przetwarzania tekstu w zakresie pisania, w tym relacjonowania, przetwarzania i przekazywania tekstów przeczytanych w języku polskim.</p>	
<p>Rozwiązywalność zadania 68% treść – 82%; forma – 76%; bogactwo językowe – 59%; poprawność językowa – 43%.</p>	
Typowe poprawne odpowiedzi zdających	Najczęściej powtarzające się błędy
<ul style="list-style-type: none"> - <i>Je vous remercie beaucoup de/pour votre invitation.</i> - <i>Merci de votre hospitalité/votre accueil.</i> - <i>Je voudrais vous dire merci pour ce séjour.</i> 	<ul style="list-style-type: none"> - <i>Vous êtes formidables.</i> - <i>Votre appartement était ok.</i> - <i>C'était sympa.</i>
<ul style="list-style-type: none"> - <i>Pendant mon séjour à Paris, j'ai visité beaucoup de monuments.</i> - <i>J'ai connu des gens sympas, par exemple vos voisins.</i> - <i>J'ai parlé français, c'est très important pour moi.</i> 	<ul style="list-style-type: none"> - <i>J'ai fait beaucoup de choses.</i> - <i>Je n'ai pas profité de ce mois à Paris.</i> - <i>C'était bien.</i>
<ul style="list-style-type: none"> - <i>Votre appartement est très beau et confortable.</i> - <i>J'aime votre appartement.</i> - <i>Je crois qu'il n'y a pas assez de meubles chez vous.</i> - <i>Votre chambre est claire et belle.</i> 	<ul style="list-style-type: none"> - <i>Ça va.</i> - <i>Vous êtes bien dans votre appartement ?</i> - <i>Mon appartement est plus joli.</i>
<ul style="list-style-type: none"> - <i>Je pense que vous pouvez changer encore quelque chose, par exemple acheter des plantes.</i> - <i>Mais je crois que vous pouvez changer la couleur des murs.</i> - <i>Il faut acheter une grande table et des chaises.</i> 	<ul style="list-style-type: none"> - <i>Il ne faut rien changer.</i> - <i>Il y a beaucoup de choses à faire.</i> - <i>Posez la question à un architecte.</i>
<ul style="list-style-type: none"> - <i>La semaine dernière, Madame Dupont a appelé.</i> - <i>Votre ami vous a passé un coup de fil.</i> - <i>Le chef de Paul a téléphoné.</i> 	<ul style="list-style-type: none"> - <i>Personne n'a téléphoné.</i> - <i>Quelqu'un a téléphoné.</i> - <i>Votre téléphone était toujours occupé.</i>
<ul style="list-style-type: none"> - <i>Elle voulait parler à Pierre et elle téléphonera lundi prochain.</i> - <i>Il vous a invités à son anniversaire.</i> - <i>Il ne savait pas où était le contrat avec la firme X.</i> 	<ul style="list-style-type: none"> - <i>Ce n'était pas important.</i> - <i>J'ai oublié pourquoi il voulait vous parler.</i> - <i>Il ne m'a rien dit.</i>
<ul style="list-style-type: none"> - <i>Je voudrais vous inviter en Pologne.</i> - <i>Venez en Pologne, je vous invite.</i> - <i>Vous êtes invités en Pologne.</i> - <i>Venez chez moi...</i> 	<ul style="list-style-type: none"> - <i>On se rencontre l'année prochaine ?</i> - <i>Où passerez-vous les vacances ?</i> - <i>Vous voulez visiter la Pologne ?</i>
<ul style="list-style-type: none"> - <i>Je vous propose d'habiter chez moi.</i> - <i>Je serais heureux de vous accueillir chez moi.</i> - <i>Vous pouvez habiter dans ma maison.</i> - <i>Vous allez habiter chez moi.</i> - <i>Il est possible que vous habitiez chez moi.</i> 	<ul style="list-style-type: none"> - <i>Où voulez-vous habiter ?</i>

Komentarz

List nie sprawił zdającym większych trudności. Był listem prywatnym, nie wymagał więc znajomości konstrukcji trudniejszych, typowych dla listu formalnego. Najłatwiejsza dla zdających okazała się realizacja pierwszego polecenia (rozwiązywalność 85%), choć niekiedy mało precyzyjnie realizowali punkt *jakie korzyści dał Ci pobyt w Paryżu*, ograniczając się do stwierdzeń typu *c'était super* i nie podając konkretnych korzyści, jakie odniósł piszący. Również wyjaśnienie, czego dotyczył ważny telefon często nie było zadawalające. Podobnie jak w latach ubiegłych, umiejętności językowe zdających w zakresie bogactwa, a zwłaszcza poprawności językowej ciągle jeszcze pozostawiają wiele do życzenia. Zdający mają w dalszym ciągu problemy z podstawowymi *actes de parole*, typu sformułowanie zaproszenia czy też propozycji. Duża liczba błędów leksykalno-gramatycznych sprawiła, że prace były często niekomunikatywne dla odbiorcy, co wpływało także na liczbę przyznawanych punktów za przekazanie informacji. Wiele prac zostało napisanych niedbale, a wstęp czy formuły kończące list często były zbyt lapidarne.

Kryteria oceniania zadań otwartych różniły się od siebie w dość istotny sposób. W krótkiej formie użytkowej (zadanie 7) najważniejszy był komunikatywny przekaz informacji określonych w poleceniu. W dłuższej formie użytkowej (zadanie 8.) oprócz przekazania informacji istotna była też forma listu. Większy nacisk położony był też na znajomość oraz poprawne stosowanie struktur leksykalno-gramatycznych.

Poziom rozszerzony – część I

Część pierwsza – **stosowanie struktur leksykalno-gramatycznych oraz wypowiedź pisemna** – (czas trwania: 120 minut) składała się z trzech zadań otwartych: dwóch zadań sprawdzających umiejętność stosowania struktur leksykalno-gramatycznych oraz wypowiedzi pisemnej. Za tę część testu zdający mógł otrzymać 23 punkty (46% punktów możliwych do uzyskania na poziomie rozszerzonym).

Zadanie 1. (3 pkt)

Zadanie składało się z sześciu zadań cząstkowych z zakresu tematycznego *Życie rodzinne i towarzyskie – formy spędzania czasu wolnego*. Zastosowaną techniką był test luk. Zdający miał uzupełnić brakującymi wyrazami sześć luk w krótkim tekście tak, aby otrzymać logiczną, poprawną językowo i ortograficznie całość.

Sprawdzane umiejętności

Standard II – 2. Rozumienie tekstu czytanego

f – rozpoznawanie związków pomiędzy poszczególnymi częściami tekstu

Standard V – 2. Przetwarzanie tekstu

b – stosowanie zmian struktur leksykalno-gramatycznych.

Rozwiązywalność zadania

41% (zadania cząstkowe od 17% do 85%)

Komentarz

Zadanie okazało się dość trudne dla zdających, ponieważ musieli wykazać się dobrą znajomością zasad użycia przyimków, zaimków i rodzajników. Uzupełnienie luk nie dawało wielu możliwości wyboru, gdyż ograniczone zostało do wpisania tylko jednego wyrazu. 85% zdających prawidłowo rozwiązało zadanie cząstkowe **1.4.**, które wymagało znajomości zasad użycia zaimka przymiotnego *tous* z poziomu podstawowego. Nieco trudniejsze okazało się zadanie **1.6.** (rozwiązywalność 68%), które sprawdzało znajomość konstrukcji *pour + infinitif*. W zadaniu **1.5.** (rozwiązywalność 43%) zamiast rodzajnika ściągniętego *des*

zdający często wstawiali przyimek *de*. W zadaniu cząstkowym **1.3.** (rozwiązywalność 32%) często wpisywali formę *ces* lub *ceux*, gdy tymczasem, aby prawidłowo wstawić formę *celles* wystarczyło zauważyć rodzaj rzeczownika *dépenses*, dwukrotnie zasugerowany w formie *liées*. Natomiast w zadaniu **1.1.** (rozwiązywalność 33%) zdający błędnie klasyfikowali zdanie podrzędne, wpisując spójnik *quand* zamiast zaimka względnego *où*. Najwięcej trudności sprawiło jednak zdającym zadanie **1.2.** (rozwiązywalność 17%), które wymagało znajomości struktury *supérieur à*.

Zadanie 2. (2 pkt)

Zadanie to polegało na przekształceniu czterech zdań, z zachowaniem znaczenia zdania wyjściowego oraz pełnej poprawności ortograficznej i językowej.

Sprawdzane umiejętności

Standard V–2. Przetwarzanie tekstu w zakresie pisania

b – stosowanie zmian struktur leksykalno-gramatycznych.

Rozwiązywalność zadania

43% (zadania cząstkowe od 18% do 73%)

Komentarz

W zadaniu tym częstym błędem było niewłaściwe użycie czasów podczas przekształcania zdania wyjściowego. Najłatwiejsze okazało się zadanie **2.3.** (rozwiązywalność 73%), wymagające zastosowania jednej z podstawowych zasad przekształcania zdań na mowę zależną: zamiany czasu *présent* na *imparfait*. W zadaniu cząstkowym **2.1.** (rozwiązywalność 34%) zdający nie rozpoznawali typowej konstrukcji wymagającej użycia *subjonctif passé*. W zadaniu **2.2.** (rozwiązywalność 47%) nie uzgadniali *participle passé* przy przekształcaniu zdania na stronę bierną. Najwięcej błędów zdający popełnili w zadaniu cząstkowym **2.4.** (rozwiązywalność 18%), w którym należało przekształcić zdanie warunkowe *si + présent + futur simple* na inne zdanie warunkowe wprowadzone przez spójnik *au cas où*, wymagający użycia trybu warunkowego. Zamiast formy *ne devrait pas*, zdający często używali *subjonctif présent* bądź *futur simple*.

Zadanie 3. (18 pkt)

Zadaniem zdającego było zredagowanie wypowiedzi zawierającej od 200 do 250 słów na jeden z trzech tematów (do wyboru przez zdającego), z uwzględnieniem wymogów wskazanej w temacie formy (rozprawka, recenzja lub opowiadanie), struktur leksykalnych, składniowych z zachowaniem reguł kompozycji i poprawności językowej. Tematy te były zgodne z następującymi zakresami tematycznymi: *Dom – miejsce zamieszkania; Szkoła – życie szkoły; Kultura – dziedziny kultury; Świat przyrody – kłęski żywiołowe.*

W odniesieniu do wypowiedzi pisemnej oceniane były następujące elementy: treść (5 punktów), kompozycja (4 punkty), bogactwo językowe (5 punktów) oraz poprawność językowa (4 punkty).

- 3.1.** « *La vie à la campagne a perdu tous ses attraits.* » Napisz **rozprawkę**, w której ustosunkujesz się do powyższego stwierdzenia, podając argumenty za i przeciw.
- 3.2.** « *C'est un film qui montre le rôle des enseignants dans la vie des jeunes.* » Napisz **recenzję** filmu, do którego odnosiliby się ta opinia.
- 3.3.** Napisz **opowiadanie** zaczynające się od słów: « *J'ai toujours aimé la nature. Je me sentais bien à la montagne, comme à la mer. Mais un jour, la nature m'a montré un autre visage, terrible et effrayant ...* »

Sprawdzane umiejętności

Standard I-1. Znajomość różnorodnych struktur leksykalno-gramatycznych, umożliwiających formułowanie wypowiedzi poprawnych pod względem ortograficznym, morfosyntaktycznym i leksykalnym.

Standard I-2 b. Znajomość zasad konstruowania różnych form wypowiedzi pisemnych (rozprawka, recenzja, opowiadanie).

Standard III-2. Tworzenia dłuższej, wieloaspektowej wypowiedzi pisemnej, uwzględniającej:

- a – opisywanie ludzi, miejsc, zjawisk, czynności,
- b – relacjonowanie wydarzeń,
- c – wyrażanie stanów emocjonalnych,
- d – przedstawianie i uzasadnianie własnych opinii,
- e – poprawne stosowanie struktur leksykalno-gramatycznych adekwatnie do ich funkcji,
- f – wypowiadanie się w określonej formie z zachowaniem podanego limitu słów.

Rozwiązywalność zadania

72%

treść – 78%; kompozycja – 84%; bogactwo językowe – 69%; poprawność językowa – 56%.

Komentarz

Mimo że kryterium treści znajduje się w przedziale zadań łatwych, zdający popełnili w nim szereg błędów. Miało to swoje konsekwencje w obniżonej punktacji w tym kryterium. W przypadku **rozprawki** zdający przedstawiali wady i zalety życia na wsi, porównywali życie na wsi i w mieście, czy nawet opowiadali o wakacjach spędzonych na wsi. Częstym błędem była źle postawiona teza, która nie odnosiła się do tematu lub została potraktowana tylko jednoaspektowo: za lub przeciw. Zdający często niepotrzebnie odnosili się też do swoich doświadczeń związanych ze wsią i wyrażali swój stosunek w argumentacji, analizując, czy warto, czy nie mieszkać na wsi.

Recenzja filmu na podany temat często była recenzją filmu całkiem innego, niż ten o którym należało pisać zgodnie z poleceniem. Prawdopodobnie były to prace wyuczone na pamięć i odtworzone w czasie egzaminu. Rola nauczyciela była często zasugerowana w jednym zdaniu i w żaden sposób nie pasowała do przedstawianej tematyki filmu. Zdający mieli kłopot w realizacji tematu dotyczącego roli nauczycieli w życiu młodych ludzi, pisząc jedynie *c'est un film important pour les jeunes, c'est un film pour les jeunes*. Brakowało często rekomendacji recenzowanej pozycji. Wiele utraconych punktów wynikało z nieznaności zasad pisania tej formy wypowiedzi, np. brakowało podstawowych informacji o recenzowanej pozycji, takich jak miejsce, czas czy tematyka filmu.

Opowiadanie było często wybieraną formą. Temat pozwalał na większą swobodę wypowiedzi, niż rozprawka i recenzja, chociaż ograniczony był zdaniem wprowadzającym. Zrozumienie tematu nie zawsze okazywało się trafne. Zdający odwoływali się do wakacji spędzanych nad morzem lub w górach i nie odnosili się wcale do części tematu « *...Mais un jour, la nature m'a montré un autre visage, terrible et effrayant ...* » Pomijanie charakterystycznych cech opowiadania prowadziło w wielu przypadkach do stworzenia opisu, a wydarzenia prowadzące do wydarzenia głównego często potraktowane były fragmentarycznie. Wątek *straszny* i *prerażający* niekiedy był humorystyczny, co niestety znalazło swoje odzwierciedlenie w kryterium zgodności z tematem.

Najmniej kłopotu sprawiło zdającym zachowanie zasad kompozycji. Prace w większości były spójne i logiczne, składały się z trzech wyraźnie wyodrębnionych części o właściwych proporcjach i nie przekraczały podanej liczby wyrazów.

Podobnie jak w latach ubiegłych zdający mieli kłopot z zastosowaniem właściwych struktur leksykalno-gramatycznych oraz frazeologicznych, co miało ogromny wpływ na bogactwo

językowe i poprawność językową w wypowiedziach pisemnych. Niekiedy prace, które ciekawie ujmowały poruszany temat okazywały się ubogie językowo i otrzymywały niewielką liczbę punktów.

Poziom rozszerzony – część II

Część II (czas trwania: 70 minut) obejmowała: **rozumienie ze sluchu** oraz **rozumienie tekstu czytanego i rozpoznawanie struktur leksykalno-gramatycznych**. Składała się wyłącznie z zadań zamkniętych.

Rozumienie ze sluchu trwało około 25 minut i składało się z trzech zadań zamkniętych opartych na trzech różnorodnych tekstach nagranych przez rodzimych użytkowników języka francuskiego. Na płycie każdy tekst był nagrany dwukrotnie. Nagranie uwzględniało przerwy na zapoznanie się z poleceniem, treścią zadania, rozwiązanie zadań i przeniesienie odpowiedzi z arkusza na załączoną kartę odpowiedzi. Ta część arkusza umożliwiała zdobycie 15 punktów na 27 punktów możliwych do uzyskania z tej części egzaminu (54% punktów możliwych do uzyskania na poziomie rozszerzonym).

Zadanie 4. (5 pkt)

Zadanie składało się z pięciu zadań cząstkowych z zakresów tematycznych *Państwo i społeczeństwo – problemy i konflikty wewnętrzne*. Zadanie polegało na wysłuchaniu wypowiedzi pięciu osób na temat sposobów rozwiązania problemu francuskich przedmieść i stwierdzeniu, czy tekst zawiera określone informacje. Zdający musieli zaznaczyć, które z podanych w zadaniu zdań były zgodne z treścią wysłuchanego tekstu (vrai), a które nie były z nim zgodne (faux).

Sprawdzane umiejętności

Standard II–1. Rozumienie ze sluchu

b – określanie głównych myśli poszczególnych części tekstu.

Rozwiązywalność zadania

86% (zadania cząstkowe od 78% do 96%)

Komentarz

Pomimo stosunkowo trudnego słownictwa, zdający dobrze poradzi sobie z tym zadaniem. Wypowiedzi pięciu osób były dość jednoznaczne, co pozwoliło zdającym prawidłowo uznać zdania za prawdziwe bądź fałszywe. Najłatwiejsze było zadanie cząstkowe **4.4.** (rozwiązywalność 96%), które odnosiło się do tekstu wyliczającego *plusieurs domaines de la vie*. Najwięcej kłopotu sprawiło zadanie cząstkowe **4.5.** (rozwiązywalność 78%), w którym niesłusznie przypisywano Véronique propozycję stworzenia nowych szkół na przedmieściach, gdy tymczasem mówiła ona o konieczności wymieszania społeczności uczniowskiej w szkołach: *...c'est mixer les populations lycéennes et collégiennes...[...] rendre les populations scolaires hétérogènes*.

Zadanie 5. (5 pkt)

Zadanie składało się z pięciu zadań cząstkowych z zakresu tematycznego *Kultura – twórcy i ich dzieła*. W nagraniu zdający usłyszeli odpowiedzi francuskiej pisarki Amélie Nathomb i mieli przyporządkować im pytania podane w zadaniu i stwierdzić w ten sposób, czy tekst zawiera określone informacje oraz je wyselekcjonować. W zadaniu zastosowano technikę dobierania: spośród siedmiu występujących w zadaniu pytań należało wybrać pięć i przyporządkować je poszczególnym odpowiedziom.

<p>Sprawdzane umiejętności: Standard II–1. Rozumienie ze słuchu c – stwierdzenie, czy tekst zawiera określone informacje, d – wyselekcjonowanie informacji.</p>
<p>Rozwiązywalność zadania 71% (zadania cząstkowe od 56% do 86%)</p>
<p>Komentarz Zadanie okazało się łatwe dla zdających. Najłatwiejsze było zadanie 5.3. (rozwiązywalność 86%), w którym pytanie <i>que faites-vous ?</i> bez trudu można było przyporządkować do wyliczanki czynności życia codziennego. Niektórzy błędnie uznawali pytanie <i>Est-ce un roman ou une biographie ?</i> za właściwe do odpowiedzi 5.2. (rozwiązywalność 70%), w której Amélie Nathomb nie określa gatunku literackiego, lecz mówi jedynie o poszczególnych etapach pisania. Najtrudniejsze okazało się zadanie 5.4. (rozwiązywalność 56%), które wymagało dobrego zrozumienia całości odpowiedzi, aby odnaleźć i wyselekcjonować informacje do pytania <i>Vous avez toujours pensé écrire ?</i></p>

Zadanie 6. (5 pkt)

Zadanie składało się z pięciu zadań cząstkowych z zakresu tematycznego *Zdrowie–niepełnosprawni*. Polegało na wysłuchaniu wypowiedzi osoby niepełnosprawnej i stwierdzeniu, czy tekst zawiera określone informacje oraz na ich wyselekcjonowaniu. W zadaniu, w którym zdający miał wybrać odpowiedź zgodną z treścią nagrania spośród czterech możliwości, zastosowano technikę wielokrotnego wyboru.

<p>Sprawdzane umiejętności Standard II–1. Rozumienia ze słuchu c – stwierdzenie, czy tekst zawiera określone informacje, d – wyselekcjonowanie informacji.</p>
<p>Rozwiązywalność zadania 65% (zadania cząstkowe od 46% do 77%)</p>
<p>Komentarz Dość długa wypowiedź była czytana przez jednego lektora. Prawidłowe rozwiązanie zdania wymagało więc dużego skupienia ze strony zdającego. Najłatwiejsze było zadanie 6.2. (rozwiązywalność 77%), którego rozwiązanie ułatwiało słowo <i>théâtre</i> powtarzające się w tekście nagrania i w zadaniu. W zadaniu 6.1. (rozwiązywalność 76%) niektórzy zdający zasugerowali się informacją <i>à l'âge de 5 ans</i>, występującą zarówno w nagraniu jak i w zadaniu. Nie była to poprawna odpowiedź, gdyż w zadaniu chodziło o leczenie głuchoty <i>Jean-Paul'a</i> różnymi metodami. W zadaniu cząstkowym 6.5. (rozwiązywalność 74%) błędnie oznaczano cel wypowiedzi Jean-Paul'a, zaznaczając odpowiedź <i>renseigner les parents des enfants malentendants</i>. Jego wypowiedź natomiast była niczym innym, jak zwróceniem uwagi na problemy głuchoniemych, a zatem należało zakreślić zdanie <i>faire mieux comprendre les problèmes des sourds</i>. Najtrudniejsze było zadanie 6.3. (rozwiązywalność 46%), w którym zdający nie potrafili wyselekcjonować informacji <i>je voulais absolument savoir des amis</i>, koncentrując się na spostrzeżeniach narratora dotyczących stołówki szkolnej oraz zajęć lekcyjnych.</p>

Druga część testu składała się z trzech zadań, sprawdzających **rozumienie tekstu czytanego i rozpoznawanie struktur leksykalno-gramatycznych**. Za rozwiązanie tej części testu zdający mógł otrzymać 12 punktów (24% punktów możliwych do uzyskania na poziomie rozszerzonym).

Zadanie 7. (5 pkt)

Zadanie składało się z pięciu zadań cząstkowych z zakresu tematycznego *Podróżowanie i turystyka – środki transportu*. Zdający miał stwierdzić, czy tekst zawiera określone informacje i je wyselekcjonować. Tekst dotyczył historii tramwaju. W zadaniu zastosowano technikę wielokrotnego wyboru: spośród czterech możliwości zdający miał wybrać jedną odpowiedź zgodną z treścią tekstu.

Sprawdzane umiejętności

Standard II–2. Rozumienia tekstu czytanego

c – stwierdzenie, czy tekst zawiera określone informacje,

d – wyselekcjonowanie informacji.

Rozwiązywalność zadania

69% (zadania cząstkowe od 54% do 83%)

Komentarz

Tekst nie należał do łatwych, gdyż wymagał, między innymi, znajomości słownictwa dotyczącego techniki. Ze względu na dużą ilość występujących w nim informacji, należało go dokładnie przeczytać i przeanalizować. Najtrudniejsze było zadanie 7.2. (rozwiązywalność 54%), którego poprawne rozwiązanie utrudniała prawdopodobnie niezajomość wyrażenia *avoir une origine*. W zadaniu 7.1. (rozwiązywalność 58%) konieczna była znajomość konstrukcji *devoir à* w znaczeniu *zawdzięczać coś komuś*, gdyż właściwą odpowiedzią było *doit son nom à un vendeur de chapeaux*. Natomiast w zadaniu 7.3., aby wybrać prawidłową odpowiedź *a enfin adopté l'énergie électrique*. (rozwiązywalność 83%) wystarczyło zwrócić uwagę na występujące w tekście zdanie *...au début du siècle suivant*, (czyli *Au début du XXe siècle*) *plus d'une quinzaine de villes se dotent de tramways électriques...*

Zadanie 8. (4 pkt)

Zadanie składało się z czterech zadań cząstkowych z zakresów tematycznych *Zakupy i usługi – reklama; Świat przyrody – klimat, zagrożenie i ochrona środowiska naturalnego; Nauka i technika – obsługa i korzystanie z urządzeń technicznych oraz Człowiek – problemy etyczne*. Polegało na określeniu intencji autora każdego tekstu. W zadaniu zastosowano technikę dobierania: zdający przyporządkowywali do każdego tekstu jedno z sześciu podanych określeń intencji autora.

Sprawdzane umiejętności

Standard II–2. Rozumienia tekstu czytanego

e – określenie intencji autora tekstu,

j – rozpoznawanie różnorodnych struktur leksykalno-gramatycznych w podanym kontekście.

Rozwiązywalność zadania

75% (zadania cząstkowe od 55% do 93%)

Komentarz

Zadanie okazało się łatwe dla zdających, mimo że wymagało dokładnego przeanalizowania tekstów. Najłatwiejsze było zadanie **8.3.** (rozwiązywalność 93%), w którym intencja autora - *explique comment faire* – była najbardziej czytelna. Najwięcej problemów sprawiło zdającym zadanie cząstkowe **8.4.** (rozwiązywalność 55%), w którym należało wykazać się znajomością słownictwa z zakresu ratownictwa morskiego oraz wyrażenia *demander un coup de main*. W zadaniu cząstkowym **8.2.** (rozwiązywalność 63%) należało wpisać intencję autora *met en garde*. Przyczyną błędnych odpowiedzi było prawdopodobnie niezrozumienie tego wyrażenia.

Zadanie 9. (3 pkt)

Zadanie składało się z sześciu zadań cząstkowych z zakresu tematycznego *Zdrowie – higieniczny ryb życia; Nauka i technika – obsługa i korzystanie z urządzeń technicznych* i polegało na rozpoznaniu różnorodnych struktur leksykalno-gramatycznych w podanym kontekście. Zdający miał za zadanie uzupełnić tekst w sześciu miejscach poprzez wybór jednej z czterech struktur gramatycznych zaproponowanych do każdego zadania cząstkowego.

Sprawdzane umiejętności

Standard II–2. Rozumienia tekstu czytanego

j – rozpoznawanie różnorodnych struktur leksykalno-gramatycznych.

Rozwiązywalność zadania

62% (zadania cząstkowe od 33% do 80%)

Komentarz

Poprawne wykonanie tego zadania wymagało znajomości zasad użycia spójników, rodzajników, zaimków, przysłówków oraz form czasownikowych. Niezbędne było również właściwe zrozumienie tekstu, ponieważ wybór prawidłowej formy musiał być dokonany nie tylko na podstawie konstrukcji zdania, ale również jego sensu. Najłatwiejsze okazało się zadanie **9.3.** (rozwiązywalność 80%), w którym należało wybrać odpowiedni przysówek przeczenia. W zadaniu cząstkowym **9.1.** (rozwiązywalność 70%) zdający nieprawidłowo wstawiali *que* zamiast *si*, sugerując się stroną gramatyczną zdania. W zadaniu **9.5.** (rozwiązywalność 65 %) błędnie wybierano *ne sont pas*, sugerując się prawdopodobnie poprzedzającym *indicatif présent elles posent*. W zadaniu **9.2.** (rozwiązywalność 43%) często błędnie wstawiano *Les autres*, gdy tymczasem tylko forma *d'autres* stanowiła w tym zdaniu opozycję do *Certains experts*. Najtrudniejsze okazało się zadanie **9.4.** (rozwiązywalność 33%), w którym zdający wykazali się nieznaną zasadą użycia *que* dla zastąpienia innego spójnika.

Podsumowanie i wnioski

Wyniki egzaminu maturalnego z języka francuskiego pokazują, że zdający dobrze poradzili sobie w tej sesji egzaminacyjnej, dokonując świadomych wyborów poziomu egzaminu.

Różnorodna tematyka zadań egzaminacyjnych pod względem leksykalnym i gramatycznym, dawała zdającym możliwość zweryfikowania swojej wiedzy zarówno na poziomie podstawowym, jak i rozszerzonym. Cieszy fakt, iż nabyte umiejętności językowe w trakcie nauki w szkole w zakresie słuchania, czytania i pisania w języku francuskim, są na dobrym poziomie.

Analiza poszczególnych części egzaminu oraz zadań egzaminacyjnych wskazuje, że w przygotowaniu zdających do kolejnych sesji egzaminacyjnych warto zwrócić uwagę na:

- wzbogacenie słownictwa, które jest elementem kluczowym we wszystkich częściach egzaminu, a zwłaszcza umiejętność wyszukiwania wyrażeń synonimicznych, które często są kluczem do udzielenia prawidłowej odpowiedzi,
- położenie większego nacisku na umiejętność stosowania struktur leksykalno-gramatycznych, zarówno na poziomie podstawowym jak i rozszerzonym,
- rozwijanie umiejętności rozumienia ze słuchu na poziomie podstawowym poprzez jak najczęstsze wykorzystywanie w pracy z uczniami nagrań rodzimych użytkowników języka francuskiego,
- zwracanie uwagi na ogólny sens tekstów i nagrań oraz ich poszczególnych części a nie wyrwane z kontekstu słowa,
- uważne czytanie poleceń i rozwiązywanie zadań zgodnie z ich treścią zwłaszcza w wypowiedziach pisemnych, w których jest to jednym z kluczowych elementów oceny.